C/2024/6769

26.11.2024 г.

P9_TA(2024)0115

Усъвършенствано рамково споразумение между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Република Чили, от друга страна (резолюция)

Резолюция на Европейския парламент от 29 февруари 2024 г. относно предложението за решение на Съвета за сключване от името на Европейския съюз на Усъвършенстваното рамково споразумение между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Република Чили, от друга страна (COM(2023)0432 – C9-0467/2023 – 2023/0260R(NLE))

(C/2024/6769)

Европейският парламент,

— като взе предвид предложението за решение на Съвета (COM(2023)0432),

— като взе предвид проекта на усъвършенствано рамково споразумение между Европейския съюз, от една страна, и Република Чили, от друга страна,

— като взе предвид съвместното изявление относно разпоредбите за търговията и устойчивото развитие, съдържащи се в Усъвършенстваното рамково споразумение между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Република Чили, от друга страна, приложено към усъвършенстваното рамково споразумение;

— като взе предвид Временното споразумение за търговия между Европейския съюз и Република Чили,

— като взе предвид Споразумението за асоцииране между Европейската общност и нейните държави членки, от една страна, и Чили, от друга страна ([1]), което влезе в сила на 1 март 2005 г. и което ще бъде заменено от усъвършенстваното рамково споразумение,

— като взе предвид Споразумението относно търговията с вина и Споразумението относно търговията със спиртни и ароматизирани напитки, които преди това бяха приложени към Споразумението за асоцииране и ще бъдат включени в усъвършенстваното рамково споразумение,

— като взе предвид указанията за водене на преговори от 13 ноември 2017 г. относно осъвременено споразумение за асоцииране с Чили, издадени от Съвета и публикувани на 22 януари 2018 г.,

— като взе предвид своята препоръка от 13 юни 2018 г. до Съвета, Комисията и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно преговорите във връзка с осъвременяването на Споразумението за асоцииране между ЕС и Чили ([2]),

— като взе предвид своята препоръка от 14 септември 2017 г. до Съвета, Комисията и Европейската служба за външна дейност относно преговорите във връзка с модернизирането на търговския стълб на споразумението за асоцииране между ЕС и Чили ([3]),

— като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 20 юни 2023 г., озаглавено „Европейска стратегия за икономическа сигурност“ (JOIN(2023)2020),

— като взе предвид съвместното съобщение от 7 юни 2023 г. на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, озаглавено „Нова програма за отношенията между ЕС и Латинска Америка и Карибския басейн“ (JOIN(2023)0017),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 22 юни 2022 г., озаглавено „Силата на търговските партньорства: заедно за екологичен и справедлив икономически растеж (COM(2022)0409),

([1]) ОВ L 352, 30.12.2002 г., стр. 3.
([2]) ОВ C 28, 27.1.2020 г., стр. 121.
([3]) ОВ C 337, 20.9.2018 г., стр. 113.

— като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 1 декември 2021 г., озаглавено „Global Gateway“ (JOIN(2021)0030),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 18 февруари 2021 г., озаглавено „Преглед на търговската политика – отворена, устойчива и решителна търговска политика“ (COM(2021)0066),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“ (COM(2019)0640),

— като взе предвид своята резолюция от 6 октомври 2022 г. относно резултатите от прегледа на Комисията на плана за действие от 15 точки относно търговията и устойчивото развитие ([4]),

— като взе предвид своята резолюция от 23 юни 2022 г. относно бъдещето на международната инвестиционна политика на ЕС ([5]),

— като взе предвид оценката на въздействието от 24 май 2017 г., придружаваща Съвместната препоръка за решение на Съвета за упълномощаване на Европейската комисия и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност да започнат преговори и да договорят осъвременено споразумение за асоцииране с Република Чили (SWD(2017)0173),

— като взе предвид оценката на въздействието върху устойчивото развитие от 7 май 2019 г. в подкрепа на преговорите за осъвременяване на търговската част от Споразумението за асоцииране с Чили,

— като взе предвид декларацията от срещата на високо равнище между ЕС и Общността на латиноамериканските и карибските държави (CELAC) през 2023 г., проведена в Брюксел на 17 – 18 юли 2023 г.,

— като взе предвид изявлението на председателя на Комисията Урсула фон дер Лайен и президента на Чили Габриел Борич от 14 юни 2023 г.,

— като взе предвид Резолюция ES-11/1 на Общото събрание на ООН от 2 март 2022 г., озаглавена „Агресията срещу Украйна“,

— като взе предвид Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие и нейната глобална рамка за биологичното разнообразие Кунмин – Монреал от 2022 г.,

— като взе предвид Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) и Парижкото споразумение, прието на 21-вата конференция на страните по РКООНИК на 12 декември 2015 г.,

— като взе предвид Декларацията на ООН за правата на коренното население (UNDRIP),

— като взе предвид конвенциите на Международната организация на труда (МОТ), по-специално Конвенция № 169 на МОТ относно коренното население и племенните народи,

— като взе предвид заключенията от посещенията в Чили на две ad hoc делегации на комисията по външни работи на 19 и 20 юни 2023 г. и на комисията по международна търговия на 23 – 25 май 2022 г.,

— като взе предвид Меморандума за разбирателство между Европейския съюз и Република Чили относно стратегическо партньорство за устойчиви вериги за създаване на стойност в областта на суровините, подписан в Брюксел на 18 юли 2023 г.,

— като взе предвид Съвместната декларация на министрите на вътрешните работи на държавите – членки на Европейския съюз, и министрите, отговарящи за въпросите на сигурността на държавите – членки на латиноамериканския комитет по вътрешна сигурност (съвместна декларация ЕС – CLASI) от 28 септември 2023 г.,

— като взе предвид националната стратегия за литий, представена от чилийското правителство на 20 април 2023 г.,

— като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално дял V от него относно външната дейност на Съюза,

([4]) ОВ C 132, 14.4.2023 г., стр. 99.
([5]) ОВ C 32, 27.1.2023 г., стр. 96.

— като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), по-специално член 91, член 100, параграф 2 и членове 207 и 212 от него, във връзка с член 218,

— като взе предвид член 105, параграф 5 от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становището на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

— като взе предвид междинния доклад на комисията по външни работи и комисията по международна търговия (A9-0017/2024),

А. като има предвид, че настоящата международна нестабилност подчертава необходимостта ЕС да даде нов тласък на своите партньорства с демократични и единомислещи държави, които споделят неговите ценности, за да засили автономността на отворената си стратегия, да диверсифицира своите вериги на доставки, да осигури достъп до суровини от критично значение и да си сътрудничи във всички многостранни форуми, за да защитава базирания на правила международен ред, основан на мира, принципите на правовата държава и устойчивото развитие;

Б. като има предвид, че Чили и ЕС са близки партньори в справянето с регионалните и глобалните предизвикателства и са обединени от споделени универсални ценности като демокрацията и правата на човека и тесни културни, човешки, икономически и политически връзки; като има предвид, че Чили е изключително важен и надежден партньор за ЕС;

В. като има предвид, че осъвременото усъвършенствано рамково споразумение между ЕС и Чили („споразумението“) поощрява общите ценности и принципи, има потенциала значително да засили сътрудничеството между Чили и ЕС, да го разшири, така че то да обхване нови области и да предложи подкрепа за справянето с нови глобални предизвикателства;

Г. като има предвид, че се изпълняват два основни проекта с Чили като част от стратегията за Global Gateway: инициативата „Екип Европа“ за разработване на водород от възобновяеми източници в Чили с първоначален бюджет от 225 милиона евро; и инициативата за разработване на вериги за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение за литий и мед;

Д. като има предвид, че на 28 септември 2023 г. в Брюксел се проведе среща на министрите между ЕС и Латиноамериканския комитет по вътрешна сигурност (CLASI), чийто член е Чили, която среща доведе до приемането на съвместна декларация относно необходимостта от засилване на сътрудничеството по сигурността и в борбата срещу трафика на наркотици;

Е. като има предвид, че ЕС е третият по значение търговски партньор и най-големият източник на преки чуждестранни инвестиции за Чили; като има предвид, че Споразумението за асоцииране между ЕС и Чили, което е в сила от 2003 г., значително разшири двустранната търговия и сега трябва да бъде осъвременено, за да бъде приведено в съответствие с международните стандарти; като има предвид, че ЕС и Чили споделят ангажимент за насърчаване на отворена, устойчива, основана на правила и ценности многостранна търговска система, в центъра на която стои Световната търговска организация (СТО);

Ж. като има предвид, че Чили е една от най-отворените икономики в света и силно зависи от международната търговия; като има предвид, че Чили има една от най-просперитащите икономики на Латинска Америка, докато социално-икономическото неравенство продължава да бъде високо;

З. като има предвид, че последните доклади на ООН показват ([6]), че делът на Латинска Америка и Карибския басейн в световния износ на продукция не е надхвърлил 5 % през последните 20 години, което показва, че регионът има постоянен, нарастващ търговски дефицит в износа на продукция;

И. като има предвид, че Чили разполага с едни от най-добрите природни условия в световен мащаб за производството на зелен водород; като има предвид, че чилийското правителство прие амбициозна стратегия за зелен водород, която има за цел Чили да се превърне в един от най-големите производители на зелен водород в света;

Й. като има предвид, че литият е стратегическа суровина; като има предвид, че Чили е вторият по големина производител на литий в света и притежава най-големите запаси от литий в света; като има предвид, че Чили категорично вече е най-големият доставчик на литий за ЕС; като има предвид, че Чили е също така най-големият производител на мед в света; като има предвид, че чилийското правителство прие амбициозна стратегия за литий, насочена към увеличаване на производството на литий в Чили; като има предвид, че е в интересите както на Чили, така и на ЕС да се насърчава способността на Чили да изгради свой собствен вътрешен промишлен капацитет в този сектор, по-специално чрез генериране на добавена стойност чрез вътрешна преработка и трансформация на суровини;

К. като има предвид, че селското стопанство и минното дело са ключови сектори за чилийската икономика; като има предвид, че в оценката на въздействието върху устойчивостта се посочва, че добивът на литий в Чили е съсредоточен в региони с недостиг на вода, райони, които са населени предимно от селски и коренни общности; като има предвид, че неконтролираното и неустойчиво разрастване на минното дело и селскостопанското производство би могло да има отрицателно въздействие; като има предвид, че тези рискове трябва да бъдат внимателно разгледани и наблюдавани отблизо;

([6]) https://www.cepal.org/en/pressreleases/goods-exports-latin-america-and-caribbean-increase-20-2022-growth-down-previous-year; http://repositorio.cepal.org/handle/11362/48651.

Л. като има предвид, че търговските и инвестиционните политики следва да допринасят за повишаване на социалните и екологичните стандарти и стандартите за хуманно отношение към животните и да гарантират пълно зачитане на основните права, включително правата на местните общности и на коренното население, правото на подходяща храна и вода и правата на селяните и други хора, работещи в селските райони; като има предвид, че подходът на ЕС към търговията и устойчивото развитие има за цел да допринесе за ефективното прилагане на основните трудови права на МОТ и на Парижкото споразумение;

М. като има предвид, че ЕС реформира разпоредбите за защита на инвестициите, замени механизма за уреждане на спорове между инвеститор и държава с инвестиционната съдебна система (ИСС) и започна многостранни преговори за инвестиционен съд, които представляват значителни стъпки в правилната посока за модернизирана и устойчива инвестиционна политика; като има предвид, че ИСС ще замени старите двустранни договори за защита на инвестициите, сключени от Чили с 16 държави – членки на ЕС;

Н. като има предвид, че Съветът оповести публично целия набор от указания за водене на преговори по споразумението – за първи път по отношение на подобно споразумение, обхващащо политически и търговски въпроси, като по този начин отговори на призивите за по-голяма прозрачност и по-добра комуникация относно съдържанието и целите на преговорите;

Двурегионално сътрудничество

1. подчертава геополитическото значение на силните двурегионални отношения между ЕС и държавите от Латинска Америка и Карибския басейн, както и политическото значение на стабилните двустранни отношения между ЕС и Чили, основани, наред с другото, на осъвременяването на споразумението за асоцииране; подчертава геополитическата стойност на споразумението с оглед на присъствието на други участници, като например Китай;

2. приветства срещата на високо равнище между ЕС и CELAC през юли 2023 г. и ангажимента за по-нататъшно задълбочаване на това стратегическо партньорство въз основа на споделени ценности и принципи, както и на исторически, езикови, културни и социални връзки; подчертава значението на редовния двурегионален диалог и оценява конструктивната роля на Чили в този двурегионален диалог, както и на многостранно равнище;

3. подчертава, че стратегията на ЕС за Латинска Америка и Карибския басейн трябва да бъде приложена бързо въз основа на съвместни приоритети; подчертава значението на обединяването на силите с държавите от CELAC за насърчаване и гарантиране на мира и сигурността, демокрацията, принципите на правовата държава, правата на човека и развитието, както и за справяне с глобалните предизвикателства като изменението на климата, кризата с биологичното разнообразие, миграцията, насилието, основано на пола, и корупцията;

4. приветства обявяването на финансов пакет на стойност 45 милиарда евро в подкрепа на справедлив екологичен преход, приобщаваща цифрова трансформация, човешко развитие и устойчивост на здравеопазването в Латинска Америка и Карибския басейн, и по-специално приветства факта, че проектът за развитие на фонда за зелен водород в Чили е постигнал значителен напредък; призовава за бързо изпълнение на инвестиционната програма на ЕС Global Gateway в Латинска Америка и Карибския басейн въз основа на подхода „Екип Европа“;

5. отбелязва, че подкрепата на партньорите от Латинска Америка и Карибския басейн е била и продължава да бъде много ценна по отношение на гласуването в Общото събрание на ООН относно неоправданата, непровокирана и незаконна агресивна война на Русия срещу Украйна; приветства факта, че Чили гласува в подкрепа на резолюциите на Общото събрание на ООН, които осъждат агресията на Русия срещу Украйна; оценява хуманитарната помощ, предоставена от Чили на Украйна, както и готовността на чилийски специалисти да участват в разминирането на украинските територии; насърчава Чили да се присъедини към ограничителните мерки, приети от западните държави срещу Русия;

Политически диалог и секторно сътрудничество

6. подчертава факта, че Чили е ключов партньор за ЕС в Латинска Америка и Карибския басейн и споделя демократичните ценности и много общи интереси с ЕС;

7. отбелязва, че Споразумението за асоцииране между ЕС и Чили от 2002 г. представлява успех, тъй като предоставя ясна правна рамка за редовни диалози и дава възможност за обсъждане на много области от общ интерес;

8. отбелязва със задоволство, че споразумението отразява много от препоръките на Парламента, отправени преди преговорите по споразумението;

9. приветства факта, че парламентарната дипломация е призната за стълб на политическия диалог с Чили; приветства ключовата роля на Чили в Андския парламент, както и в Евро-латиноамериканската парламентарна асамблея;

10. подчертава значението, в контекста на споразумението, на борбата срещу всички видове нарушения на правата на човека и на ефективното изкореняване на всяка дискриминация срещу коренното население, работниците мигранти, хората с увреждания, ЛГБТИ лицата, наред с другото, и всички други уязвими хора; приветства факта, че споразумението съдържа солидни разпоредби относно демократичните принципи, правата на човека и принципите на правовата държава; подчертава значението на прилагането на ангажиментите в областта на правата на човека;

11. отново подчертава значението на защитата на правата на коренното население в съответствие с международните споразумения като Декларацията на ООН за правата на коренното население и Конвенция № 169 на МОТ, включително зачитането на свободното, предварително и информирано съгласие на местните общности и коренното население;

12. подчертава важността на това да се зачитат и отстояват социалните и екологичните стандарти; подчертава в тази връзка, че ролята на защитниците на правата на човека и на лицата, подаващи сигнали за нередности, наред с другото, е от решаващо значение и трябва да бъде защитена;

13. подчертава, че споразумението има потенциала значително да засили сътрудничеството между Чили и ЕС и да го стимулира и в нови области, вариращи от киберпрестъпността и борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма до сътрудничеството по полярни въпроси;

14. приветства факта, че споразумението предвижда засилено политическо сътрудничество по въпросите на външните работи и сигурността в контекста на геополитическите предизвикателства, по-специално по отношение на предотвратяването на разпространението на оръжия за масово унищожение;

15. подчертава, че сътрудничеството с международни партньори е основен стълб на програмата на ЕС в областта на сигурността и отбраната; приветства започването на двустранния диалог между ЕС и Чили в областта на сигурността и отбраната; призовава за задълбочаване на сътрудничеството в областта на отбраната и сигурността с Чили, включително в рамките на стратегическия компас; оценява участието на Чили от 2004 г. насам във военната операция за управление на кризата в Босна и Херцеговина (операция Althea);

16. посочва, че страните се споразумяха да си сътрудничат и да обменят мнения в областта на законната и незаконната миграция; счита, че обменът на най-добри практики е много полезен инструмент; отбелязва, че Чили е основна дестинация за мигранти от други латиноамерикански държави, по-специално Венесуела; признава усилията на чилийското правителство за успешно интегриране на мигрантите; признава важната роля на Чили като временен председател на Процеса от Кито, за координиране на регионалния отговор на миграционната криза във Венесуела;

17. изразява загриженост относно увеличаването на организираната престъпност и трафика на наркотици в Латинска Америка и Карибския басейн, все по-значимия трафик на наркотици в Чили, както и безпрецедентните количества незаконни наркотици, които са обект на трафик към ЕС от региона; призовава за значително засилване на сътрудничеството между двата региона в борбата срещу тези заплахи; счита, че е важно споразумението да съдържа разпоредби относно сътрудничество в борбата срещу организираната престъпност и трафика на наркотици, за да се гарантира интегриран, основан на доказателства и ефективен подход;

18. подчертава, че както ЕС, така и Чили са поели ангажимент да станат неутрални по отношение на климата до 2050 г.; приветства ангажимента за засилване на сътрудничеството в борбата срещу кризата в областта на климата съгласно РКООНИК и за ефективно прилагане на Парижкото споразумение относно изменението на климата, както и за опазване на околната среда и устойчиво управление на природните ресурси, включително в рамките на Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие; подчертава, че този ангажимент трябва да бъде придружен от конкретни мерки като част от прилагането на споразумението;

19. признава значението на сътрудничеството в областта на гражданската спътникова навигация, наблюдението на Земята и други космически дейности; подкрепя работата на регионалния информационен център „Галилео“ в Чили в дейността му за наблюдение на местните и регионалните инициативи за спътникова навигация, идентифициране на потенциалните пазари и заинтересовани страни и подкрепа на потребителите при разработването на нови приложения чрез сътрудничество между латиноамериканската и европейската промишленост; приветства неотдавнашното съобщение относно прилагането на регионална стратегия „Коперник“ в Латинска Америка и Карибския басейн, включително регионален център за данни по програма „Коперник“ в Чили;

20. оценява потенциала за по-нататъшно задълбочаване на сътрудничеството в областите на научните изследвания, технологичното развитие и иновациите, младежта и културата;

21. признава ангажимента за спазване на конвенциите на МОТ и за обмен на информация относно методите за измерване на бедността с цел подкрепа на основани на факти политики; насърчава обмена на най-добри практики, като се има предвид високото равнище на неравенството по отношение на доходите в Чили;

22. приветства така необходимия съвместен ангажимент за постигане на Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие и нейните цели за устойчиво развитие, тъй като те са от решаващо значение за справяне с днешните предизвикателства, като не се пренебрегва никой;

Стълб „Търговия и инвестиции“

23. приветства споразумението като важен сигнал в подкрепа на отворената, справедлива и основана на правила и ценности търговия във време на нарастваща икономическа фрагментираност и протекционизъм; счита, че споразумението ще бъде от взаимна полза и ще допринесе за засилване на дългосрочното икономическо развитие, създаването на работни места, диверсификацията и производствените процеси с добавена стойност;

24. приветства амбициозния и всеобхватен характер на търговския и инвестиционен стълб на споразумението, който изпълнява приоритетите, определени в резолюцията на Европейския парламент от 14 септември 2017 г. ([7]); отбелязва, че съгласно споразумението 99 % от тарифните линии ще бъдат изцяло либерализирани, а над 95 % от търговията между ЕС и Чили ще бъде освободена от мита; приветства факта, че споразумението е осъвременено въз основа на Споразумението на СТО за улесняване на търговията; подчертава в това отношение, че е от решаващо значение да се избягва ненужната административна тежест и да се опростят процедурите за износ през целия период на прилагане на споразумението;

25. приветства факта, че главата относно търговията и устойчивото развитие (ТУР) съдържа амбициозни и обвързващи ангажименти по отношение на екологичните и трудовите стандарти; изразява съжаление обаче, че споразумението все още не отразява напълно новия подход на ЕС към ТУР;

26. отбелязва, че в съвместното си изявление относно търговията и устойчивото развитие, приложено към споразумението, ЕС и Чили се ангажират да преразгледат разпоредбите на споразумението относно ТУР след влизането в сила на временното търговско споразумение; подчертава значението на това да се извърши амбициозен преглед с цел привеждане на споразуменията в съответствие с целите на Зеления пакт на ЕС и предложенията на ЕС за реформа на ТУР, представени в съобщението на Комисията от 2022 г. „Силата на търговските партньорства: заедно за екологичен и справедлив икономически растеж“, с който да бъдат добавени разпоредби за укрепване на механизма за контрол на прилагането на главата за ТУР, включително възможността за прилагане на търговски санкции като крайна мярка в случаи на неспазване на Парижкото споразумение или на основните принципи и права при работа, определени от МОТ;

27. очаква преразглеждането да бъде извършено в рамките на срока, определен в съвместното изявление, и след провеждането на съдържателни консултации с всички съответни заинтересовани страни; призовава Комисията да се погрижи Парламентът да бъде непосредствено ангажиран с целия процес на преразглеждане, в съответствие със задълженията му съгласно член 218, параграф 10 от ДФЕС, както и да вземе предвид във възможно най-голяма степен евентуалните коментари на Европейския парламент;

28. отбелязва, че в съвместното изявление двете страни се ангажират да разгледат възможността за включване на Парижкото споразумение относно изменението на климата като съществен елемент от споразумението в контекста на прегледа на разпоредбите относно ТУР;

29. подчертава, че пътна карта за изпълнение с конкретни цели и междинни подцели за тяхното постигане, създадена с участието на гражданското общество, би била полезен инструмент за справяне с предизвикателствата, свързани с ТУР;

30. приветства ангажимента на страните да насърчават развитието на международната търговия по начин, който благоприятства достойния труд за всички, по-специално за жените, младите хора и хората с увреждания, в съответствие със съответните им задължения съгласно МОТ;

([7]) Препоръка на Европейския парламент до Съвета от 14 септември 2017 г. относно препоръката на Европейския парламент до Съвета, Комисията и ЕСВД относно преговорите във връзка с модернизирането на търговския стълб на споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Чили (ОВ C 337, 20.9.2018 г., стр. 113).

31. приветства признаването на знанията и практиките на коренното население в рамките на главата за ТУР; изразява съжаление обаче, че Конвенция № 169 на МОТ и принципът на ООН за свободно, предварително и информирано съгласие, залегнал в Декларацията на ООН за правата на коренното население, които утвърждават правата на коренното население в търговските отношения, не са изрично споменати;

32. приветства включването на отделна специална глава относно търговията и равенството между половете, първата по рода си в търговско споразумение на ЕС, в която се признава значението на включването на перспективата за равенство между половете в насърчаването на приобщаващ икономически растеж, както и ключовата роля, която политиките, съобразени с равенството между половете, могат да играят в това отношение; решително подкрепя включването на редица обвързващи ангажименти за премахване на пречките и дискриминацията срещу жените, насърчаване на равенството между половете и овластяването на жените и гарантиране, че международната търговия е от полза за всички; решително подкрепя ангажимента за интегриране на съображенията, свързани с равенството между половете, в политиките и инструментите и в съвместния компромис за ефективно изпълнение на задълженията по Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените, както и за изпълнение на цел за устойчиво развитие 5 относно равенството между половете; очаква Комисията да използва този прецедент във всички бъдещи търговски преговори;

33. признава премахването на митата върху износа на ЕС, оставящо 99,9 % от износа освободен от мита, което може да бъде благоприятно за производителите на висококачествени селскостопански хранителни продукти от ЕС; приветства факта, че тарифните квоти (ТК) за говеждо и овче месо – два чувствителни продукта – вече не включват автоматично годишно увеличение, тъй като то се заменя с фиксирано количество, което ще гарантира по-стабилен и ясно ограничен достъп до пазара за чилийските месни продукти в бъдеще; призовава Комисията да актуализира своята оценка на кумулативното въздействие относно въздействието на всички търговски споразумения върху селскостопанския сектор на ЕС и по-специално да направи оценка на селскостопанските компоненти на споразумението заедно с отстъпките по други съществуващи и планирани търговски договорености, за да се предотврати прекомерното им акумулиране;

34. признава усилията, положени по отношение на чувствителните селскостопански продукти на ЕС, като например месо (говеждо, птиче, свинско и овче месо), някои плодове и зеленчуци (напр. чесън, ябълков сок, гроздов сок), както и маслиново масло, чрез налагане на ограничен и контролиран достъп до силно чувствителни продукти, като се използват ТК и се изключват захарта и бананите от всякакъв вид търговска либерализация с цел защита на производството на ЕС;

35. признава, че в допълнение към съществуващите споразумения относно вината и спиртните напитки, които защитават 1745 географски означения на ЕС за вина и 257 географски означения на ЕС за спиртни напитки и ароматизирани вина, споразумението успешно защитава още 216 географски означения на ЕС в областта на селското стопанство и 18 чилийски географски означения; подчертава, че разширяването на списъка на географските указания, договорено от ЕС и Чили, е важна стъпка напред в защитата на географските означения на ЕС на световно равнище; призовава Комисията да гарантира ефективното прилагане на правилата за защита на географските означения за продуктите от ЕС в Чили и да обмисли разширяване на списъка на защитените продукти с географско означение;

36. приветства включването на специална глава относно устойчивите продоволствени системи, която насърчава двустранното и международното сътрудничество в областта на устойчивите продоволствени системи, включително разпоредби относно хуманното отношение към животните, борбата с разхищението на храни, постепенното премахване на употребата на антибиотици, устойчивостта на хранителната верига и пестицидите; отбелязва по-специално взаимните ангажименти за запазване на постепенното премахване на употребата на антибиотици като стимулатори на растежа, което е в сила в Чили от 2018 г. насам; настоятелно призовава Комисията да използва пълноценно разпоредбите за сътрудничество, съдържащи се в посочената глава и да улесни обмена на информация относно иновативни селскостопански практики, така че амбицията ѝ да не изостава от усилията на ЕС за устойчивост в законодателството относно смекчаването на изменението на климата, биологичното разнообразие и опазването на околната среда; подчертава, че това сътрудничество следва също така да се стреми към постигане на целите на глобалната рамка за биологичното разнообразие Кунмин–Монреал, приета в контекста на Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие, която включва като една от глобалните цели за 2030 г. „намаляване поне наполовина на общия риск от пестициди и високорискови химикали“;

37. счита, че търговската политика на ЕС следва да допринася за съвместно постигане и прилагане на най-високите стандарти по отношение на безопасността на храните, социалните параметри, околната среда, хуманното отношение към животните и правата на човека; призовава подкомитета по устойчивите продоволствени системи ЕС – Чили да разработи амбициозен план за сътрудничество за постигане на тази цел;

38. приветства факта, че споразумението включва механизма за единен субект, като така се избягва необходимостта всяка държава членка да подписва протокол за износ на селскостопански хранителни продукти за Чили и по този начин се подобрява цялостният потенциал на споразумението и се намаляват ненужните тежести и разходи; призовава тази мярка да бъде включена в бъдещите търговски споразумения;

39. насърчава ЕС и Чили да обмислят двустранно или многостранно сътрудничество при разработването на устойчиви и екологично отговорни производствени практики и обмена на най-добри практики в областта на научните изследвания, иновациите и технологичното развитие; приветства намерението на двете страни да обменят експертни познания по отношение на разработването и прилагането на стандарти за хуманно отношение към животните;

40. призовава Комисията и държавите членки да гарантират равнопоставени условия на конкуренция за всички селскостопански продукти и продукти от риболов и аквакултури, предлагани на пазара в Съюза, независимо от техния произход, включително продуктите с произход от Чили; подчертава значението на подобряването на съгласуваността на политиките в инициативите на Съюза, по-специално по отношение на търговията, устойчивото развитие, опазването на околната среда, промишлената политика, рибното и селското стопанство;

41. приветства факта, че споразумението съдържа поредица от действия както за ЕС, така и за Чили в подкрепа на усилията за борба с незаконния, недекларирания и нерегулиран (ННН) риболов и за подпомагане на възпирането на търговията с продукти от видове, уловени посредством тези практики; приветства освен това факта, че ЕС и Чили наскоро се присъединиха към ангажимента на Алианса за действие в областта на ННН риболов, чиято цел е да се стимулират амбициите и действията в борбата срещу ННН риболов;

42. приветства факта, че най-отдалечените региони са взети предвид в двустранните защитни мерки на споразумението;

43. очаква разпоредбите относно либерализацията на инвестициите и защитата на инвестициите да стимулират допълнително устойчивите инвестиции и в двете посоки, като гарантират, че инвеститорите от двете страни ще получат справедливо и недискриминационно третиране; подчертава, че инвестициите изискват правна сигурност, доверие и предвидимост; подчертава, че разпоредбите относно защитата на инвестициите са приведени в съответствие с реформирания подход на ЕС към защитата на инвестициите, чиято цел следва да бъде гарантирането на подходящ баланс между защитата на инвестициите и правото на правителствата да предприемат регулаторни мерки в обществен интерес; припомня, че съвместно тълкувателно изявление потвърждава разбирането на страните, че разпоредбите за защита на инвестициите следва да се тълкуват и прилагат, като се вземат надлежно предвид техните ангажименти по Парижкото споразумение, и пояснява, че инвеститорите следва да очакват, че ЕС и Чили ще приемат мерки за борба с изменението на климата; отбелязва, че процедурите за уреждане на спорове, установени със споразумението, се изпълняват съобразно модела на инвестиционната съдебна система на ЕС, т.е. с постоянен, независим и безпристрастен съд и апелативен съд; подчертава необходимостта от прилагане и по-нататъшно подобряване на разпоредбите за защита на инвестициите в съответствие с препоръките на Парламента в неговата резолюция от 23 юни 2022 г. относно бъдещето на международната инвестиционна политика на ЕС;

44. изразява убеждението си, че новите ангажименти за достъп до пазара, засягащи търговията с услуги, ще разкрият нови бизнес възможности за дружествата от ЕС и Чили, включително за малките и средните предприятия (МСП); отбелязва, че споразумението съдържа модернизирана глава относно цифровата търговия, която ще улесни електронната търговия и ще защити клиентите онлайн;

45. подчертава, че споразумението запазва правото на правителствата да предприемат регулаторни мерки в обществен интерес, например с цел защита на общественото здраве, потребителите или околната среда; подчертава, че правото на правителствата да регулират не се ограничава до тези области; подчертава, че споразумението гарантира правото на публичните органи да поддържат обществените услуги, като образование, здравеопазване и водоснабдяване, или да ренационализират частно предоставяните услуги;

46. подчертава, че дружествата от ЕС и Чили ще могат да се възползват от подобрен достъп до пазарите на обществени поръчки за стоки, услуги и работа на централно и по-ниско от централното равнище; изтъква повишените изисквания за прозрачност; приветства факта, че споразумението позволява на възложителите да вземат предвид екологичните и социалните съображения по време на цялата процедура за възлагане на обществена поръчка;

47. приветства специалната глава относно МСП, които представляват голяма част от търговията между ЕС и Чили; призовава Комисията да подпомага МСП да се възползват в пълна степен от възможностите, предоставени от осъвременото споразумение, включително чрез предоставяне на насоки на предприятията износители и вносители относно новите възможности за достъп до пазара, както и чрез предоставяне на административна и техническа подкрепа, опростяване на процедурите и преодоляване на техническите пречки пред търговията, които засягат непропорционално МСП;

48. подчертава, че глобалните усилия за борба с изменението на климата ще изискват бърз преход към енергия от възобновяеми източници и бързи действия на правителствата за постепенно премахване на изкопаемите горива, включително чрез намаляване на инвестициите в изкопаеми горива и отделяне на политиките на правителствата в областта на климата от защитата на инвестициите; подчертава, че споразумението следва да подкрепя международните усилия в прехода към енергия от възобновяеми източници; настоятелно призовава страните да гарантират привеждането на разпоредбите за защита на инвестициите в съответствие с политиките в областта на околната среда, трудовите права и правата на човека; отбелязва обаче, че споразумението позволява защита на инвестициите в изкопаеми горива; подчертава, че Чили има потенциала да играе важна роля в глобалния екологичен и справедлив преход, което следва да бъде от полза и за развитието на собствения му промишлен капацитет; отбелязва, че развитието и разрастването на чилийския сектор на енергията от възобновяеми източници и съответната инфраструктура ще изисква мащабни устойчиви и предвидими инвестиции, включително от дружества от ЕС; в това отношение счита, че стратегията „Global Gateway“ следва да позволи създаването на съвместни стратегически проекти и да укрепи изграждането на капацитет; приветства в този контекст създаването на европейска инициатива за разработване на водород от възобновяеми източници в Чили, която ще насърчи развитието на тази стратегическа промишленост в страната и създаването на работни места, като същевременно ще поощри износа на водород от възобновяеми източници за Европа, както и за други части на света;

49. подчертава водещата роля на Чили като основен доставчик на критични суровини, включително такива, които са от съществено значение за екологичния и цифровия преходи, като например литий и мед; приветства нашите чилийски партньори за техния ангажимент за сътрудничество с ЕС в областта на доставките на суровини от критично значение, което спомага за повишаване на устойчивостта на ЕС в сектори като енергетиката, транспорта, цифровата инфраструктура и отбраната; подчертава, че това взаимноизгодно споразумение ще гарантира недискриминационен достъп на дружествата от ЕС до чилийски суровини, като същевременно ще има за цел създаване на местна добавена стойност чрез вътрешна преработка и трансформация на суровини; отбелязва разпоредбите относно двойното ценообразуване и монополните ограничения върху износа; счита, че ЕС следва активно да подкрепя Чили в усилията на страната да се придвижи нагоре по веригата за създаване на стойност; изразява убеждение, че експлоатацията на суровини следва да се извършва по екологично и социално устойчив начин и че тя следва да бъде от полза за и да ангажира местните общности, включително коренните общности, като зачита напълно техните права, включително правото на свободно, предварително и информирано съгласие; приветства меморандум за разбирателство между ЕС и Чили относно стратегическо партньорство по отношение на устойчивите вериги за създаване на стойност в областта на суровините и призовава за бързото му прилагане;

Институционални разпоредби

50. счита, че е важно Съвместният парламентарен комитет (СПК) да бъде информиран за решенията и препоръките на Съвместния съвет и СПК да може да отправя препоръки към Съвместния съвет относно прилагането на споразумението; подкрепя провеждането на две заседания на СПК годишно, за да продължи задълбочаването на парламентарните отношения между двете страни;

51. приветства създаването на институционализиран механизъм за включване на организациите на гражданското общество в прилагането на споразумението и укрепването на вътрешните консултативни групи; призовава Комисията и чилийските органи да гарантират активното и съдържателно участие на гражданското общество, включително НПО, представители на коренното население, представители на бизнес средите и профсъюзите, в мониторинга на прилагането на споразумението;

52. призовава и двете страни да предоставят достатъчно финансови ресурси и техническа помощ на вътрешните консултативни групи, за да им се даде възможност да изпълняват правилно своите задачи; очаква тясно сътрудничество между вътрешните консултативни групи на ЕС и на Чили;

53. настоятелно призовава двете страни бързо да въведат споразумението в полза на всички, включително МСП и жените;

54. припомня, че споразумението ще трябва да бъде ратифицирано както на равнището на ЕС, така и на равнището на държавите членки, докато Временното споразумение за търговия, което съдържа само търговските и инвестиционните елементи, попадащи в изключителната компетентност на ЕС, ще влезе в сила след ратифицирането му от Парламента и Съвета; счита, че разделянето на споразумението на две части с цел ускоряване на процеса на ратифициране зачита напълно разпределението на областите на компетентност между ЕС и неговите държави членки и дава възможност за бърза ратификация на частите, които попадат в обхвата на изключителната компетентност на ЕС, като същевременно се запазва всеобхватният характер на споразумението;

° ° °

55. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на правителствата и парламентите на държавите членки и на правителството и парламента на Република Чили.